

UDKIGGEN

KØBENHAVNS MARINEFORENING

NR. 1

FEBRUAR 2018

57. ÅRGANG

FORMAND
 Leif Larsen
 Lygtemagerstien 24, 4th
 2300 København S
 Tlf: 3258 9441
 Mobil: 2837 8427
 Mail: kbhmf@outlook.dk

ÆRESFORMAND
 H.K.H. Kronprinsen

LANDSFORMAND
 KK Jens Ole Løje Jensen

DISTRIKTSFORMAND
 Gert Allan Larsen

NÆSTFORMAND
 Erik Hansen
 Holsteinsgade 17, 3. tv
 2100 København Ø
 Mobil: 6054 8915
 Mail: erik@maansen.dk

BANJERMESTER
 Se formand

FLAGBÆRER
 Joan Arneberg

KASSERER
 Hans Philipsen
 Kærhøjgårdsvej 16
 3540 Lyngby
 Tlf: 4819 2041
 Mobil: 2010 5616
 Mail: hans_philipsen@hotmail.com

SLOPKISTEBESTYRER
 Erik Hansen, næstformand

BESTYRELSESUPPLEANT
 Joan Arneberg
 Mogens Larsen, mlservice@mail.dk

SEKRETÆR
 Johnny Bannow
 Emdrup Vænge 53
 2100 København Ø
 Mobil: 2014 3788
 Mail: jabannow@gmail.com

SKYTTELAVSFORMAND
 Ole Reese
 Ryparken 160, 1. th.
 2100 København Ø
 2294 6083
 mail: olereese@gmail.com

ARRANGEMENTSUDVALG
 Johnny Bannow, formand
 Leif Larsen

Karl-Erik Knaack
 Margrethevænget 6, 4. lejl. 4
 2665 Vallensbæk
 Mobil: 4031 5640
 Mail: Karlerik.knaack@gmail.com

AFDELINGEN
 Takkeladsvej, opg.3, Holmen
 DK 1439 København K
 Mail: kbhmf@outlook.dk

Kent Grønborg Ravn
 Vedbyholm 65
 2650 Hvidovre
 Tlf.: 3677 9095
 Mail: kbravn@webspeed.dk

HJEMMESIDE
 www.kbh-marineforening.dk

Erik Staffeldt
 Asmussens Allé 5, st. tv.
 1808 Frederiksberg C
 Tlf.: 3325 8101
 Mail: erikstaffeldt@me.com

UDKIGGEN
 Udgiver: Københavns Marineforening.
 Redaktion: Leif Larsen, også
 ansvarshavende.
 Layout: Hans Frederiksen,
 hfkc@mail.dk
 Tryk: Aage Søe-Knudsen
 offset-kopiering

Årets gang i Danmarks marineforenings lokalafdelinger berettes der om hver anden måned i 'UNDER DANNEBROG', men det er jo ikke alle afdelinger, der leverer eller får bragt stof. Imidlertid skal det siges, at det må være til læsernes gavn at vide, hvordan foreningslivet udleveres i andre afdelinger end den, man er medlem af og ligesom få et fingerpeg af, om ting kan ændres i ens egen afdeling. Derfor er tidsskriftet 'UNDER DANNEBROG' et særdeles læseværdigt organ, men afdelingsbladene kan man heller ikke komme uden om, og disse afspejler ofte i høj grad, hvordan livets gang opleves på godt og ondt. Givet er det nok, at afdelingerne kører på forskellig vis, men til tider skiller en afdeling sig ud, når det bliver nødvendigt med en markant ændring. Da vi i distrikt 1 fik indlemmet Bornholm i distriktet, var det til stor glæde for distriktets ledelse, og vi, der har besøgt det flotte marinehus på havnen i Rønne, glædede os over at se denne flotte afdeling. Men økonomien kunne desværre ikke følge med, så desværre har det været nødvendigt at sætte marinehuset til salg. Ak en krank skæbne for Bornholm, men der håbes på at etablere sig et andet sted i Rønne.

Vi i Københavns Marineforening har også hele tiden fingeren på pulsen, da vi er bekendt med de ændringer, der i disse år skolemæssigt og i særdeleshed bygningsmæssigt sker på Nyholm, og vi er godt klar over, at det just indgåede forsvarsforlig indeholder punkter, som måske kan berøre vores afdelings opholdsstatus på Takkeladsvej, men vort håb om fortsat tilstedeværelse på Nyholm lever stadig væk.

Disse ord bringer mig frem til at ønske alle UDKIGGEN's læsere og deres familier et godt og begivenhedsrigt nytår 2018.

Maskinchefen

*Forsiden: Hans Knudsen spiller og fortæller om sit spændende liv i jazzens miljø nationalt og internationalt.
Foto: Hans Frederiksen.*

FØDELSDAGE 1. februar - 15. maj

HJERTELOG TILLYKKE

45331	Jens Christian Bygum	70 år	04. februar
78120	Arne Hartmann Nielsen	85 år	06. februar
68667	Hans Philipson	65 år	06. februar
68850	Klaus Hartvig Hansen	75 år	14. februar
77738	Klaus Thomsen	70 år	21. februar
68666	Bent Harry Nilausen	70 år	02. marts
75143	Dan Schønning Andersen	55 år	06. marts
68331	Per Noe Benzon	80 år	17. marts
68360	Knut Petersen	75 år	22. marts
79586	Jakob Lange	50 år	28. marts
48289	Erik Piester	75 år	09. april
68529	Jørn Daugaard	70 år	18. april
84246	Peter Baunsgaard	25 år	19. april
80642	Hans Zwisler	70 år	23. april
84846	Keld Krause	75 år	24. april
75878	Per Østermann	80 år	27. april
77656	Leif Hansen	85 år	30. april
	NYE MEDLEMMER		
84817	Freddie Thomas Mørkeberg Rommel		
84818	Johnni Schnell		
84819	Lone Longhi Vilstrup Olesen		
84840	Flemming Jeppesen		
84841	Tom Grav		
84842	Anders Holmstrøm		
84846	Keld Krause		
	AFDELINGSJUBILARER		
67771	Christian Henry Jacobsen	25 år	
67895	Villy Løf Andersen	25 år	

ÆRESMEDLEMMER:

**H.K.H. KRONPRINS FREDERIK, LEIF LARSEN,
SVEND NIELSEN, JOHNNY BANNOW og ERLING RAGNWALD.**

TJENESTEÅRSJUBILARER I 2018

686400	ERLING RAGNWALD	ÅRG	1943	75 ÅR
67771	CHRISTIAN HENRY JACOBSEN	ÅRG	1943	75 ÅR
79735	JOHN WILLIAM CORTSEN	ÅRG	1948	70 ÅR
45415	BENT SCHWANER	ÅRG	1953	65 ÅR
74478	VAGN BACHER JACOBSEN	ÅRG	1953	65 ÅR
75889	VILHELM EGEBAEK SØRENSEN	ÅRG	1953	65 ÅR
76048	FRANK ERLING HORN	ÅRG	1953	65 ÅR
76118	FLEMMING LEHRMANN	ÅRG	1953	65 ÅR
68331	PER NOE BENZON	ÅRG	1958	60 ÅR
68666	BENT HARRY NILAUSEN	ÅRG	1958	60 ÅR
77115	VIGGO LINDY JENSEN	ÅRG	1958	60 ÅR
79461	KAJ GEORG MØLLER	ÅRG	1958	60 ÅR
73786	PETER WOLFRAM	ÅRG	1968	50 ÅR
78834	KARL-ERIK KNAACK	ÅRG	1968	50 ÅR
82115	CHRISTIAN NIELSEN	ÅRG	1968	50 ÅR
81367	STEFFEN PICKERING	ÅRG	1968	50 ÅR
84345	JAN SAMUEL	ÅRG	1968	50 ÅR
83196	JENS P. DITMAR ANDERSEN	ÅRG	1968	50 ÅR
84346	JAN HANSEN	ÅRG	1978	40 ÅR
84841	TOM GRAV	ÅRG	1978	40 ÅR
60424	CLAUS HENDRIKSEN	ÅRG	1978	40 ÅR

§ 5 i Danmarks Marineforenings vedtægter fortæller at:

Som medlemmer af foreningens afdelinger kan, efter bestyrelsens godkendelse, optages myndige danske mænd og kvinder, der er, eller har været tjenstgørende i Søværnet eller Marinehjemmeværnet, eller der er eller har været ansat i Handelsflåden, Fiskeriet eller som nærer interesse for Orlogs- eller Handelsflåden og dermed beslægtede erhverv.

AKTIVITETSKALENDER

01. FEBRUAR - 15. MAJ

DATO	BEGIVENHED	KL.
08. februar	Foredrag v/ John Christensen. Vil fortælle om Burmeister og Wain samt sit liv, hvor han bl. a. beskæftigede sig med at spotte forsvundne biler.	1800
22. februar	Generalforsamling	1800
08. marts	Foredrag v/Prins Joachim. Nærmere præsentation anses ikke for nødvendig, så mon ikke denne aften vil trække fuldt hus til denne enestående mulighed for at lytte til prinsen, der er nr. 6 i arvefølgen til den danske trone.	1800
22. marts	Kammeratskabsaften	1800
12. april	Foredrag v/Brigadegeneral i Hjemmeværnet Jette Albinus. Jette A. har en lang militær karriere bag sig. Bl. a. har hun været chef for Veterancentret, så Jette Albinus bliver garanteret spændende at lytte til.	1800
26. april	Kammeratskabsaften	1800
17. maj	Kammeratskabsaften, måske med foredrag	1800
31. maj	Næste møde herefter bliver sæsonafslutningen d. 31. maj, hvor det atter i år er lykkedes Johnny Bannow at hyre de populære KULING FRA ØST til at forestå denne aften's underholdning.	1800

TILMELDING TIL MØDER MED SKAFNING FORETAGES

TIL FORMANDEN PÅ:
TELEFONNUMMER 32 58 94 41
ELLER 28 37 84 27
ELLER MAIL kbhmf@outlook.dk

SENEST MANDAGEN FØR MØDET KL 12 HUNDREDE

AKTIVITETSOVERSIGT

4. KVARTAL 2017

Af Leif Larsen m-fl.

24. OKTOBER: *Tirsdag aften var der foredrag i Marineforenings lokaler arrangeret af "De allieredes danske våbenfæller", og her skulle 88 årige Salle Fischermann fortælle om sin tid under besættelsen og de halvanden år i helvedes forgård han har oplevet som KZ fange.*

Der er kun få tilbage, der deler historie med Salle Fischermann. Som 13-årig blev han i 1943 under Tysklands besættelse af Danmark sendt til koncentrationslejren Theresienstadt i Tjekkiet, fordi han var dansk jøde. Den 2. oktober 1943 bankede det på hans dør - det var danske SS-mænd. Vi troede, det var min far, de var ude efter, og det lykkedes ham at flygte via altanen. Men det viste sig, at de var kommet for at tage os alle sammen med. To af mine større søskende var ikke hjemme, så de førte min mor, mine tre andre søskende og mig med. Jeg så aldrig min far og storebror igen. Hans far og storebror druknede senere på flugten mod Sverige. I koncentrationslejren kæmpede hans mor for børnenes overlevelse, mens hun samtidig selv havde hårdt fysisk arbejde i lejren. Theresienstadt ligger 60 kilometer nord for Prag og er i dag en by med ca. 3.000 indbyggere. Byens historie går tilbage til slutningen af 1700-tallet, hvor det østrigske kejserrige byggede et fort og en garnisonsby ved floden Eger. I 1940 blev Theresienstadt overtaget af det hemmelige politi Gestapo, som gjorde fortet til

et fængsel. Året efter blev garnisonsbyen lavet om til en indhegnet ghetto for jøder. Theresienstadt var ikke en udryddelseslejr som f.eks. Auschwitz og Treblinka med gaskamre, men en arbejdslejr, hvor man enten arbejdede, døde af sult eller sygdom eller blev deporteret videre til én af udryddelseslejrene. Det nazistiske slogan 'Arbeit macht frei', der stod ved indgangen til flere af koncentrationslejrene, bliver sat i perspektiv, når man ser på de menneskelige statistikker fra lejren. I løbet af krigen blev der sendt omkring 144.000 jøder til Theresienstadt. Af dem døde cirka en fjerdedel i lejren, hovedsagelig af sult og sygdom, mens ca. 88.000 blev deporteret til Auschwitz eller andre udryddelseslejre. Ved krigens slutning var der 19.000 overlevende i lejren.

Det er en underdrivelse, når Salle Fischermann siger, at livet i lejren ikke altid var lige sjovt. Han så udhungrede og døde mennesker hver dag, men selv om det var barsk, er det ikke dét, der har givet ham de dybeste ar på sjælen. Det værste var transporterne. "Når vi kunne høre toget komme ind, og vi bagefter skulle hjælpe medfanget op i vognene - kreaturvogne der skulle fragte dem til udryddelse i Auschwitz. Hvor paradoksalt at hjælpe folk til udryddelse! Jeg glemmer aldrig lyden af det tog." Selvom Salle Fischermann tilbragte halvandet år i helvedes forgård (med Auschwitz som den lukkede baggård på

den anden side af grænsen til Polen), var han ikke bange for at dø.” Det lyder måske mærkeligt, men jeg vidste hele tiden, at jeg ikke skulle dø i lejren. Det skyldes nok både, at man som teenager tror, at man selv er udødelig, og at jeg havde et stærkt overlevelsesinstinkt, fortæller Salle Fischermann. En dag hjalp han en medfange med at smugle insulin ind i lejren, hvilket medførte, at han skulle liste lige forbi tre tyske SS-officerer: Dengang syntes jeg bare, det var spændende. Jeg var kun en dreng og tænkte slet ikke på konsekvenserne. Siden har jeg ofte haft mareridt om, hvad der ville have været sket, hvis jeg var blevet opdaget.”

At Salle Fischermann ikke døde i lejren, skyldtes ikke ungdommeligt hovmod, men hjælp hjemmefra. ”Kosten bestod af sort vand, som de kaldte kaffe, til morgenmad og en portion suppe lavet af kartoffelskræller og et lille stykke brød til middagsmad. Hver tredje dag fik vi et lille stykke tørt rugbrød ekstra. Mange fik diarré og døde. At jeg er i live i dag, kan jeg takke de pakker med mad, vi fik fra Dansk Røde

Kors. Uden pakkerne havde vi ikke overlevet. Som danskere var vi uden tvivl de mest privilegerede i lejren”, fortæller han. I lejren var der ubeskriveligt uhumsk, og Salle Fischermann forklarer, at der var så mange lus og lopper, at tyskerne var nødt til at gasse barakkerne: Når vi så kom ind igen, var der sort af døde lus og lopper. Så var problemet mindre i en periode, men efter et par uger kløede vores kroppe igen konstant af de mange bid. Mange døde af betændelse efter at være blevet bidt over hele kroppen, fordi sårene ikke blev behandlet.

Det lykkedes den danske regering at overtale tyskerne til at lade Røde Kors komme og besøge lejren for at sikre, at fangerne blev behandlet ordentligt. Men Salle Fischermann fortæller, hvordan tyskerne gjorde de gode intentioner til slet spil og endda brugte skuespillere for at overbevise Røde Kors om, at alt var fryd og gammen. ”De delegerede så hvidkalkede mure, legende, sunde børn, familier ved middagsbordene og smilende mennesker. Men virkeligheden var en ganske anden.

Først sendte tyskerne en stor del af fangerne til Auschwitz, så lejren ikke virkede så overfyldt, og så malede de hele byen som en kulisse. Det undrer mig stadig, at de delegerede faldt for det og ikke gik bag facaden. Nazisterne havde truet os til at spille tilfredse - sagde man ufordelagtige ting om Theresienstadt, blev man sendt 'i transport'. Og efter optagelserne blev flere af skuespillerne og instruktøren deporteret til Auschwitz og dræbt i gaskammeret."

Mens Salle Fischermann var i koncentrationslejren, skulle der optages en propaganda-film, der skulle vise Røde Kors og resten af verden, hvor godt jøderne havde det i Det Tredje Rige. Filmen viser legende sunde børn, en køkkenhave, fodboldkampe og mennesker, der smilende passer deres arbejde. Salle Fischermann blev sat til at slæbe udstyr til filmoptagelserne og har siden da ved hjælp af både film og foredrag brugt energi på at få folk til at se bag de idylliske kulisser på denne propaganda-film og få indblik i, hvordan det i virkeligheden var at være kz-fange. Noget af det, der har brændt sig fast på Salle Fi-

schermann nethinde er, at lederne af lejren op til krigens afslutning forsøgte at kamuffere de høje dødstal ved at få de døde til at forsvinde. Vi blev sat til at lave en lang menneskekæde ned til floden for at tømme pap-urner med aske fra de mennesker, der var døde under deres ophold i kz-lejren. Der var navne på urnerne, så mødre var nødt til at sende deres børns urner videre. Det var ikke nok, at de var grusomme ved de levende. Selv ikke de døde kunne de lade være i fred. Det var umenneskeligt." Salle Fischermann selv blev reddet i april 1945, da han sammen med hovedparten af de deporterede danske jøder og andre fanger fra Skandinavien blev hentet af en karavane af hvide busser og kørt gennem det krigshærgede Tyskland til det neutrale Sverige.

Som Salle sluttet af med at sige, "i et hvert menneske under huden lever en djævl LUK HAM ALDRIG UD."

*Af Per Vilstrup Olesen
Foto: Per Vilstrup Olesen &
Salle Fischermann*

26. OKTOBER:

REGNVÅDAFTEN

Det var blevet torsdag, sidst på måneden og vi havde igen en dejlig kammeratskabsaften hvor vi var samlet til en hyggelig aften med masser af mad og rigtig meget socialt samvær, der var denne aften også en del nye medlemmer, vi fik optaget et medlem og vi havde flere som var 'nye' men som ikke var nået gennem systemet, så de kunne ikke blive optaget denne aften, men vi glæder os til de fremtidige kammeratskabsaftener, hvor vi kan optage de 'nye' efter deres navne er bragt i Under Dannebrog som indikerer at man er fuldgyltig medlem af Danmarks Marineforening. Og tak til alle de fremmødte medlemmer som var med til at skabe en dejlig aften. Som en af vores nye 'unge' medlemmer siger på vej ud, "det skulle jeg have gjort for mange år siden."

Af Per Vilstrup Olesen

*Foto: Hans Frederiksen &
Per Vilstrup Olesen*

09. NOVEMBER: Som beskrevet andetsteds i UDKIGGEN havde vi denne tidlige novembraften besøg af jazzmusikeren Hans Knudsen. 60 begejstrede tilhørere nød en fornøjelig aften. Hans Knudsen er en særdeles velspillende pianist, og de medbragte CD'ere blev hurtigt udsolgt.

FOREDRAG V/HANS KNUDSEN JAZZMUSIKER

Årets sidste gæsteoptræden i Københavns Marineforening var imødeset med stor spænding, idet det var lykkedes Johnny Bannow at skaffe aftale med en af landets bedste pianister Hans Knudsen, en musiker, der er særdeles kendt af vort lands mange jazzelskere.

60 fremmødte blev godt rustede til at lytte til nok et jazzpræget foredrag efter indtagelsen af Iben Kellermans velanrettede gule ærte med hele svineriet, så da Hans gik på kl. 19 var alle klar over, at nu skulle der ske noget, for han havde medbragt sit

keyboard, så vi var klar over, at det ikke var bare snak, det skulle dreje sig om.

Hans fortalte kort om sig selv, men interessen for jazz blev hurtigt aftenens hovedemne. Allerede som syvårig var Hans' store idol Louis Armstrong med nummeret 'Do You Know What It Mean' og helt som ventet gav Hans dette nummer for fuld oktan. Hans' speciale bredte sig efterhånden hen over Rhyth'n'Blues og Boogie-Woogie (Swanee River). Fats Domino, der døde for kort tid siden, blev også en af Hans's forbilleder, evergreenen 'Blueberry Hill' fik sig en ordentlig tur henover tangenterne. Bannow fik lige indskudt, at denne melodi var kendingsmelodien i Flådestation Grønnedals Radio.

Hans, der oprindeligt er uddannet skolelærer, fandt snart ud af, at denne gerning ikke passede så godt sammen med musikken, og da det blev musikken, der vandt, stiftedes gruppen 'Hans Knudsens Jump Band', der gennem tiderne har haft skiftende besætning, og der var masser af spillesteder, der nød stor glæde af disse musikeres optræden. Gennem otte år optrådte gruppen med stor succes sammen med New Orleansangerinden Lillian Boutte. Deres sidste optræden sammen var på Femø Jazzfestival i 2014. 'Just A Closer Walk With Thee' blev nu fremført. Hans Knudsen berettede nu om gode år på turne over there (USA) specielt blev jazzens hovedstad New Orleans fremhævet. Hans har gennem tiden haft fint samspil med bl. a. Jens Sølund og Ole 'Fessor' Lindgreen (disse to har også holdt foredrag her hos os) og ikke mindst Leonardo Petersen. Hans optræder også en del solo, som vi har fået et strålende indtryk af her i aften, men når de 'ældre' kalder, er han frisk til at springe på. Spillede nu 'Basin Street Blues'. Hans har også i tidernes morgen spillet med Lone

Kellerman, og minsanten om ikke Iben fik Hans til at spille `See See Rider`, og Ibens stemme er altså også værd at lægge øre til.

Hans afsluttede sin historie med håbet om at kunne fortsætte i mange år endnu (er 67 år), og det er vi mange der håber på, for den traditionelle jazz krydret med boogie woogie, blues og soul er vi mange, der var tilstede på denne underholdende aften, der aldrig bliver trætte af at lytte til. Stor tak til Hans Knudsen. Vi glæder os til at møde ham igen på Femø eller i Krudttønden, hvor denne musik bliver udfoldet.

Foto: K.-E. Knaack

23. NOVEMBER: Kammeratskabsaften med 26 deltagere, der glædede sig over en god gang brunkål velforberedt af Mogens Larsen. Tre nye medlemmer blev optaget. Et af disse, Tom Grav, var jeg særlig glad for at byde velkommen, da Tom som tredje-kommanderende og jeg som maskinregnskabsfører sejlede sammen på P549 WILLEMOES i slutningen af 1970'erne. Tom medbragte en gave, et pitotrør på plade fra hans tid på P548 SUENSON

som skibschef. Pitotrøret, der blev beskædiget under sejlads, får nu en plads i stuen. Mange spørger. Hvad er et sådant rør? Kort beskrevet er røret proppet ud gennem bunden af fartøjet for under sejlads at medvirke til at omsætte vandets tryk/hastighed til loggens elektroniske apparatur, og dermed, hvor mange knob (sømil i timen) fartøjet sejler.

02. DECEMBER: For fuldt hus blev årets julefrokost afholdt, Kl. 1300 havde alle deltagere indfundet sig på deres pladser. 60 nyindkøbte stole blev beundret og bedømt som en god investering. Formanden bød velkommen til alle og specielt til før-

stegangsdeltagere. Efter flere timers indtagelse af Stig Allings velanrettede smagsoplevelser skyllet godt ned med bl. a. årgangsbrændevin, var stemningen helt i top, og der

Foto: Hans Frederiksen

blev tid til at optage to nye medlemmer, Lone Vilstrup Olesen og Keld Krause. Næstformanden truttede de traditionelle tre skæpperær. Et godt stykke ind i denne lørdag aften sluttede årets sidste store arrangement, og afdelingens bestyrelse kan nu læne sig mageligt tilbage og lade julens fredelige periode overtage.

24. DECEMBER: Årets julegudstjeneste blev på grund af renovering af Bethelkirken i Nyhavn gennemført i Holmens Kirke juleaftensformiddag kl. 1030, og til trods for det regnvåde decembervejr, havde mange valgt at deltage i denne årlige smukke begivenhed. Landsformanden og landsnæstformanden samt flere af

distrikt 1's afdelinger var repræsenteret. Orlogsprovst Ejgil Bank Olesen stod for afviklingen af højmessens. Københavns marineforenings flag var som det eneste repræsenteret i kirken af afdelingens to flittige flagbærere.

Efter gudstjenesten var der mange, der begav sig til Mindeankeret i Nyhavn, og kl.12 holdt orlogsprovsten en kort andagt over søens omkomne folk. fem flag var linet op, og der blev lagt et antal kranse. Danmarks Marineforenings krans blev lagt af formanden for Københavns Marineforening. Endnu engang blev en smuk tradition gennemført uanset det grå og regnfulde vejr.

Foto: Hans Frederiksen

MINDEORD.

Fredag d. 24. november blev der i Københavns Marineforening afholdt det årlige Sankt Barbaratræf, hvilket traditionelt normalt sammenbringer omkring 40 deltagere. Desværre var der også i år nogle afbud i sidste øjeblik. Med beklagelse måtte formanden major Jan Burnett Thomsen meddele, at Viceadmiral Jørgen F. Bork var blevet hospitalsindlagt efter et fald med alvorligt hoftebrud til følge. Ugen efter blev det desværre oplyst, at Jørgen Bork i sin høje alder, han blev 90 år i sommer, ikke længere kunne modstå de komplikationer, bruddet på hoften indebar.

Viceadmiralens lange karriere i Søværnets tjeneste kan der skrives mange beretninger om, og gennem hans lange karriere ved vi vist alle, at som chef på fregatten PEDER SKRAM i en årrække under den kolde krig, blev denne populære søofficer en af de største personligheder i Søværnet i nyere tid, hvor mange af vi medlemmer i Danmarks Marineforening var tjenstgørende.

Jørgen F. Borks kæmpeindsats for bevarelsen af fregatten PEDER SKRAM lykkedes for år tilbage, så dette stolte orlogsskib i dag ligger som museums-skib ved Elefantkajen på Nyholm.

Selv om Jørgen F. Bork i sin høje alder havde gearet meget ned på det sidste, var han hyppigt på daglig inspektion ude omkring fregatten, hvor han levende fulgte med i, at vedligeholdelsen af dette stolte fartøj udføres af en stor frivillig skare.

Meddelelsen om Viceadmiral Jørgen F. Borks bortgang skyldtes pludselige tragiske og uventede omstændigheder.

Jørgen Bork blev bisat fra Holmens Kirke d. 16. dec. 2017.

ÆRET VÆRE VICEADMIRAL JØRGEN F. BORKS MINDE.

Foto: Erik Jepsen

MINDEORD.

To dage inde i 2018 modtog jeg meddelelse om, at Svend Erik Nielsen efter længere tids svagelighed var afdød ved døden.

Svends lange karriere i Søværnet startede i 1961, hvor han som mange andre var blevet fristet til at tegne en kortvarig kontrakt, der skulle resultere, at Søværnet blev hele hans liv. Som mange andre havde Svend også skiftende tjenestesteder såvel til søs med tankfartøjerne som på land med skiftende områder på Holmen. Da Svend gik på pension i 2000 havde han tjenestegrad som basemekaniker.

Interessen for marineforeningen opstod et godt stykke tid før hans pension, så d. 12. januar sidste år kunne Svend fejre sit 40 års medlemskab af Københavns Marineforening. Interessen for skydning bragte snart Svend ind i Skyttelavet, hvor han som bestyrelsesmedlem bidrog til at køre et velfungerende Skyttelav.

Som aktiv skytte gjorde Svend sig godt bemærket, så da formandsposten skiftede overtog han dette hverv, som han bestred på fremragende vis gennem en snes år, indtil helbredet begyndte at svigte, men da han afgav sin formandspost i 2017 indvilgede han i at fortsætte som næstformand indtil generalforsamlingen i 2018.

Svends bortgang var ikke den chokerende overraskelse, men det gør altid ondt at miste en god kammerat, som jeg har kendt gennem mange års tjeneste i Søværnet.

Mine tanker går til Tove, som heldigvis fik mange gode år sammen med Svend, selv om den sidste tid var meget barsk for dem begge.

ÆRET VÆRE SVEND ERIK NIELSENS MINDE.

Foto: UDKIGGEN fotoarkiv

SVED OG UDMATTELSE

Tidligere jægersoldat og oversergent Preben Jørgensen (PJ) holdt 65 gæster i marinstuen i ånde i næsten to timer den 11. januar, da han erstattede forsvarsminister Klaus Hjort Frederiksen (V), der meldte fra.

Preben Jørgensen øste af sine anekdoter og oplevelser fra jæbertiden. Det var om ikke "blod, sved og tårer", så i hvert fald sved og hårdt arbejde i de år, det stod på.

PJ bliver 70 i år, han er født i Vejle og det kan stadig høres på hans sprog, faderen var i modstandskampen under den nazityske besættelse, så "jeg er nærmest opvokset i et våbenkammer", og det gav smag for at der skulle ske noget."

2. Jan 1970 blev PJ indkaldt i Dansk Livregiment og blev i marts optaget som en af 26 ud af 36 kandidater i Jægerkorpset i marts, og der var seks mand tilbage, da aspirantkursuset var færdig.

Operationerne foregår op til 300 km bag fjendens linjer. Jægerne er dybt afhængig af hinanden. Retræte foregår i str. 43 (støv-

ler) og der er ingen helikopterafhentning. Straffen for ikke at udføre øvelserne optimalt var en "belønning", "englehop" og "armbøjninger", ekstra marcher. Hensigten var at opbygge fysisk og psykisk, ikke nedbryde.

Der var lange dage, ja, stort set træning døgnet rundt, få timers søvn. Træning i opklaring i fjendtligt bagland, kidnapning af nøglepersoner og sabotage. Man skulle øve sig i at "leve på en sten".

PJ forklarede også: - "Man forandrer sig psykisk, bliver et andet menneske for altid. Korpset kunne ikke bruge tøsedrenge.

I juni sluttede aspirantkursus med 50 km march på ti timer, og hvis man var forsinket bare ti sekunder, var det et antal km ekstra. Ofte gik jægerne 350 km på en uge. Det var småt med mad under træningen, mavesækken skrumpede ind, så man kun kunne spise en hotdog ad gangen bag efter."

1000 m svømning i ni gr, varmt vand i svømmebadet i Aalborg og tre ugers kampsvømmeruddannelse med bl.a. 10 km svømning - med dragt - og kajakroning hos Frømandskorpset i Kongsøre, afsluttet med alsidig faldskærmsuddannelse Aalborg.

Jo, det var hårdt engang imellem, man PJ fortro ikke en eneste gang. PJ tog efterfølgende 36 gode år hos politiet.

Af Erik Staffeldt

Foto: Frank Pedersen

**INDKALDELSE TIL
KØBENHAVNS MARINEFORENINGS ORDINÆRE
GENERALFORSAMLING
TORSDAG D. 22. FEBRUAR 2018
KL 1800 I STUEN.**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

DAGSORDEN:

1. VALG AF DIRIGENT, REFERENT OG STEMMEÆLLERE
2. BERETNING.
3. REGNSKAB.
4. BESTYRELSENS FORSLAG.
5. INDKOMNE FORSLAG.
6. FREMLÆGGELSE AF BUDGET.
7. VALG TIL BESTYRELSEN:

A. Formand Leif Larsen	Modtager genvalg
B. Bestyrelsesmedlem Johnny Bannow	Modtager genvalg
C. Bestyrelsesmedlem Karl-Erik Knaack	Modtager genvalg
- VALG AF BESTYRELSESSUPPLEANTER:

A. Bestyrelsessuppleant Mogens Larsen	Modtager genvalg
B. Bestyrelsessuppleant Joan Arneberg	Modtager genvalg
8. VALG AF REVISORER OG REVISORSUPPLEANTER:

A. Revisor Henrik Christensen	Modtager genvalg
B. Revisor Mogens Anker	Modtager genvalg
C. Revisorsuppleant Frank Jørgensen	Modtager genvalg
9. VALG AF SENDEMÆND:
BESTYRELSEN FORESLÅR: LEIF LARSEN, JOHNNY BANNOW,
ERIK HANSEN, KARL-ERIK KNAACK, MOGENS LARSEN OG
JOAN ARNEBERG (FLAG). RESERVE: ERIK STAFFELDT.
10. VALG AF FLAGBÆRER OG RESERVEFLAGBÆRER

A. JOAN ARNEBERG	MODTAGER GENVALG
B. ERIK HANSEN	MODTAGER GENVALG
11. EVENTUELT.

BESTYRELSENS BERETNING 2017 .

BESTYRELSEN kan også her i begyndelsen af 2018 med tilfredshed se tilbage på endnu et år 2017, der kan skrives mange positive bemærkninger om.

KØBENHAVNS MARINEFORENINGS fremtidige eksistens på Takkeladsvej er ikke blevet berørt under behandlingen af og tanker om udlejning af diverse bygninger på Nyholm, så håbet om fortsat tilstedeværelse i vore nuværende lokaler lever endnu ved starten af det nye år, men det just indgåede forsvarsforlig kan naturligvis indeholde overraskelser, som ikke er bestyrelsen bekendt.

MØDEAKTIVITETEN ved vore arrangementer har gennem året skiftet en anelse karakter med hensyn til deltagelsen jvf. aktivitetslisten, men dette kan muligvis tilskrives mange af vore trofaste medlemmers ændrede mobilitet, men generelt opfatter bestyrelsen ikke en svigtende lyst til at deltage i møderne. Arrangementsformanden tilsikrede gennem året atter en række af spændende foredragsholdere. Bestyrelsen valgte i 17 at reducere antallet af årlige bestyrelsesmøder til seks. Årets to distriktsmøder blev afholdt i hhv. Roskilde og Kgs. Lyngby. Desværre blev det på grund af manglende interesse nødvendigt at aflyse distriktsturen til Samsø.

MEDLEMSTALLET har gennem året bevæget sig ind i et stabilt leje, så vi ved årets udgang er noteret med 257 medlemmer. I dette tal indgår stadig en lille skare af værnepligtige på prøve. Endvidere kan de ændrede optagelsesregler være medvirkende til, at den pænt store tilgang af nye medlemmer har fundet sted. Antallet af nye kvindelige medlemmer er også værd at konstatere.

ØKONOMIEN i afdelingen er god. Mange medlemmer ønsker stadig tilsendt UDKIGGEN i papirudgave, men listen over elektronisk tilsendte eksemplarer var dog medvirkende til så meget i besparelse, at der blev penge til en ny computer + 72 nye stole. Interessen for arrangementer i marinestuen har naturligvis sin forklaring med det godt støttetregnskab.

FLAGBÆRER Joan Arneberg samt reserveerne har været meget flittige som deltagere med vore to flag ved forskellige arrangementer.

SKYTTELAVETS aktiviteter har ligget i de traditionelle faste rammer hvad angår træning og diverse konkurrencearrangementer. Ændring i bestyrelsessammensætningen betød, at Ole Reese blev formand og Svend Nielsen blev næstformand.

UDKIGGEN's 4 årlige eksemplarer bliver godt modtaget rundt omkring, og der har ikke manglet stof til at udfylde de 36 sider pr. gang. Layouter Hans Frederiksen sikrer med sit gode overblik et seværdigt afdelingsblad, der bliver godt modtaget hos de mange læsere. Kendskabet til vores hjemmeside er også medvirkende til at skaffe nye medlemmer.

FREMTIDEN for Danmarks Marineforening er desværre ved at fremkalde nogle panderynker, idet medlemstallet på landsplan er dumpet ned under 9000. Rygterne vil vide, at selv om nogle afdelinger høster fremgang i medlemstallet, afslører næstsidste side i

UNDER DANNEBROG dette år for år lavere medlemstal på landsplan. Måske var det en idé, at der også blev afsat en side til at markere, hvilke afdelinger, der mister medlemmer, så afdelingernes og distrikternes ledelse måske kunne ændre trav for at bevare medlemsinteressen. Vort nye medlem i distrikt 1, Bornholm, er desværre en af de afdelinger, der har haft en stor medlemstilbagegang.

KØBENHAVNS MARINEFORENINGS BESTYRELSE, SOM DEN FREMSTÅR HER VED ÅRSSKIFTET TIL 2018, VIL FORTSAT HÅBE PÅ, AT AFDELINGENS TILSTEDEVÆRELSE PÅ NYHOLM VIL OPLEVE ENDNU GODE ÅR PÅ DEN NUVÆRENDE ADRESSE.

**PÅ BESTYRELSENS VEGNE
LEIF LARSEN
AFDELINGSFORMAND**

HUSK!!!! For at have stemmeret skal kontingent for indeværende år være betalt inden generalforsamlingen. Efter generalforsamlingen vil der blive serveret de traditionelle gule ærter med lidt tilbehør til en pris af 100 kr.

TILMELDING TIL FORMANDEN PÅ TLF. 28 37 84 27/ 32 58 94 41 ELLER MAIL kbhmf@outlook.dk senest mandag d. 19. februar kl. 1200.

Skyttelavets bestyrelse

LAVFORMAND

Ole Reese
Ryparken 160, 1. th.
2100 København Ø
2294 6083
mail: olereese@gmail.com

NÆSTFORMAND

KASSERER

Joan Arneberg
Hovedgaden 1C (NOKKEN)
2300 KBH S
2291 5057
mail: joanarne47@gmail.com

SEKRETÆR

Solveig Kühnell Unø
Højdevej 21 A, st. tv.
2300 København S
26286514
mail: sku@live.dk

BESTYRELSESMEDELM

Jens Svendborg
Øresundsvej 138 Y
2300 København S
3259 3578
mail: lcs@mail.tele.dk

BESTYRELSESMEDELM

Preben Isenbecker
Cypres Alle 42
2770 Kastrup
3251 1623 / 4146 3609
mail: bipr@vip.cybercity.dk

SKYTTEUDVALGSFORMAND

Pierre Jensen, Brøndby afdeling

AFDELINGSFORMAND

Leif Larsen

FLAGBÆRER

Erik Povlsen, Amagerafdeling

ÆRESMEDELMER

Mogens Pedersen
John Werge

FREGATUDVALG

Joan Arneberg, kasserer

BESTYRELSESSUPPLEANT

Henning Pedersen
4390 6902
mail: henning.s.pedersen@hotmail.dk

Generalforsamling
Skyttelavet

Hermed indkaldes til ordinær generalforsamling
Tirsdag d. 6. februar 2018 kl. 18:00
I Marinestuen

1. Valg af dirigent, referent og stemmertællere.
2. Beretning.
3. Regnskab.
4. Bestyrelsens forslag.
5. Indkomne forslag
6. Budget og kontingent for 2018 og 2019
7. Valg af bestyrelsen og suppleanter
8. Valg af Revisioner og suppleant
9. Valg af flagbærer og suppleanter
10. Eventuelt.

På bestyrelsens vegne
Ole Reese
Formand

Regnskab vil ligge skriftlig på generalforsamlingen.

Forslag der ønskes behandlet på generalforsamlingen skal være bestyrelsen i hænde senest mandag d. 22/1-2018.

Efter generalforsamlingen serveres der to stykker. smørbrød, en øl og en snaps af 50 kr. Tilmelding skal ske til formanden Ole Reese på mail: olereese@gmail.com eller på mobil: 22 94 60 83.

HUSK at det skal senest fredag d. 1/2-2018 efter denne dato kan man ikke bestille mad...

AKTIVITETSKALENDER FOR SÆSON 2017 - 2018

DATO	AKTIVITET	STED	KL.	UGE	SKYDELEDER
07/11/2017	Andeskydning	DGI.	17.00	45	Ole Reese
14/11/2017	Træning.	DGI.	17.00	46	Svend Nielsen
21/11/2017	Træning.	DGI.	17.00	47	Ole Reese
28/11/2017	Træning.	DGI.	17.00	48	Svend Nielsen
05/12/2017	Juleafslutning	DGI	17.00	49	Ole Reese
09/01/2018	Opstart efter juleferie	DGI	17.00	2	Ole Reese
16/01/2018	Træning	DGI.	17.00	3	Svend Nielsen
23/01/2018	Snapseskydning	DGI	17.00	4	Ole Reese
30/01/2018	Træning	DGI.	17.00	5	Svend Nielsen
06/02/2018	Generalforsamling	Holmen	18.00	6	Ole Reese
13/02/2018	Træning	DGI.	17.00	7	Svend Nielsen
20/02/2018	Træning	DGI.	17.00	8	Ole Reese
27/02/2018	Træning	DGI.	17.00	9	Svend Nielsen
06/03/2018	Træning.	DGI.	17.00	10	Ole Reese
13/03/2018	Træning.	DGI.	17.00	11	Svend Nielsen
17-18/3/2018	Landsskyttestævne	Nyborg	?	11	Ole Reese
20/03/2018	Træning	DGI.	17.00	12	Svend Nielsen
27/03/2018	Træning	DGI.	14.00	13	Ole Reese
03/04/2018	Træning	DGI.	17.00	14	Svend Nielsen
10/04/2018	Træning.	DGI.	17.00	15	Ole Reese
17/04/2018	Træning.	DGI.	17.00	16	Svend Nielsen
24/04/2018	Træning.	DGI.	17.00	17	Ole Reese
26/05/2018	Fregarskydning	Holmen	09.00	20	Ole Reese

Bemærkninger:

- Hjemmbaneskydning afvikles i efteråret 2017 og foråret 2018.
- Som det fremgår af skemaet skydes der hver tirsdag.
- I alle ugerne skydes der fra kl. 17.00, til vi er færdige.
- Bestyrelsen ser gerne at man møder i uniform ved de særlige lejligheder, der er.

M. v. h. Bestyrelsen

HJEMMEBANESKYDNING

Hjemmebaneskydningen er godt igang og vil være færdigafviklet medio februar.

Desværre mødte der alt for få skytter op til at der var stor spænding.

Andeskydningen i november blev vundet af Ole Reese, men Juleafslutningen på holmen kunne også godt have været med lidt flere skytter.

Nå men det kommer jo nok, for en ordens skyld vandt Ole Reese også Juleskydningen.

Efter sommerferien havde vi i oktober Distriktskydning som Lyngby stod for. København deltog med syv skytter, resultatet var ok.

Efter endt skydning tog vi til Lyngby m.f. hyggelige marinestuer på Sorgenfri Slot, hvor der var spisning og præmier.

Resultatet: Brøndby 907

København 889

Lyngby 886

ORLOGSFLÅDEN I VESTINDIEN

Da de store skibsfartsnationer i Europa med beliggenhed ud til Atlanterhavet havde held med kolonisering oversøisk, kom Danmark også med. I begyndelsen fandt man pletter i og Omkring Indien, i Afrika og senere ved Amerika.

Med et lidt lidt misvisende udtryk blev det til De dansk-vestindiske Øer, som nu hedder US Virgin Island.

I begyndelsen var det velhavere med skibe, som gennemførte koloniseringerne. Så fik kongerne ikke så meget i klemme i forbindelse med de konflikter, der måtte opstå med andre nationer. Og dem var der nok af. Efterhånden blev beskyttelsen af handelsinteresserne et nationalt anliggende med dertil hørende kongelig bevilling og ordre om orlogsfartøjers deltagelse. Også for at hævde suveræniteten og holde kapere, sørøvere og andre ransmænd stanget i forhold til handelsskibene.

I 1755 overtog "Kronen" (kongen) kolonien af de tre danske besiddelser, St. Thomas, St. Croix og St. Jan. Året er et centralt omdrejningspunkt for Herholdts bog. De tre øer er på størrelse med henholdsvis Ærø, Møn og Fanø.

Og "eventyret" og bogens emne sluttede som bekendt i 1917.

Det, der skulle beskyttes, var omsættelige værdier som guld, sølv, sukker, krydderier, bomuld, te og tobak.

Den betydelige produktion kunne kun lade sig gøre ved at holde slaver, der blev sejlet til øerne fra Vestafrika.

100 året for salget er anledningen til ud-

givelsen af "Klart Skib", som Nautilus Forlag med tilknytning til DTU, har taget sig af.

Per Herholdt Jensen, f. 1946, er en velkendt og anerkendt forfatter til bøger, især om Søværnets indsats i Nordatlanten. Han gav sig i kast med det omfattende materiale om orlogsflådens indsats i Caribien. Og der viste sig ikke så lidt at studere og øse af efter flere hundrede års og mange fartøjers indsats både som stationsfartøjer og som konvojbeskyttere over Atlanten.

"Vores alle sammens skruefregat JYLLAND" var med på i hvert fald fem togter, SJÆLLAND ligeså på flere, ligesom andre på endnu flere. Bevarelsen af JYLLAND har skabt basis for at berige bogen "Klart Skib" med mange flotte fotos, ligesom arkiverne rummer illustrationer, som gør stor gavn i bogen. Den rummer desuden et fint noteapparat, forklaringer og oversigter. Vi kommer med rundt i en stor del af kolonihistorien, ikke alene den søværts.

Om også dette emne rummer Rigsarkivet og Nationalmuseet, Tøjhusmuseet/Orlogsmuseet et meget omfattende materiale, som heldigvis ikke er brændt men bevaret, så historikere og andet godtfolk kan grave og granske til glæde for eftertiden.

På en måde er det nok lidt af en tilsnigelse at kalde øerne DANSK Vestindien, for et langt stykke af vejen var Norge også en del af det danske rige og leverede gode søfolk til orlogs- og handelsflåderne samt soldater/marinesoldater til vagtmandskab og kamp på skibene.

Salget af Dansk Vestindien er blevet markeret både i Danmark og i vores tidligere koloni. Søværnets to sejlkuttere SVANEN og THYRA aflagde således besøg i Charlotte Amalie på Transfer Day den 31. marts 2017.

Der er skrevet meget om Dansk Vestindien i årenes løb, men flådens virke ved øerne har kun været sporadisk berørt. Det har Per Herholdt Jensen rettet op på med denne bog, og han har benyttet det historiske år som afsæt til udgivelsen. Som aktiv søofficer har han sejlet i Nordatlanten, og han har som nævnt skrevet en række læseværdige bøger om flådens historie og virker her.

Chefen for Forsvarsakademiet, kontreadmiral Nils Wang, har hjulpet bogens udgivelse ved at søge senere bevilgede fondsmidler, og med forord til den. Heri skriver han:

Vi er med, når orlogsskibene skal hævde suveræniteten, befordre embedsmænd og soldater, medvirke til at holde oprørske slaver i skak, og vi kan følge udviklingen af orlogsskibene fra rene sejlskibe over kulfyrede skruefregatter til dampdrevne krydsere af jern. Kun få af skibene var bygget til stationstjeneste ved Dansk Vestindien, men også dengang var det et grundvilkår, at man må drage afsted med det man har, når Danmarks interesser kræver det

Dette vigtige værk om den sømilitære historie i de dansk vestindiske farvande er den første større samlede fremstilling, der er skrevet om emnet. Det er et illustrativt eksempel på, hvordan flåden i denne periode blev anvendt til at sikre oversøiske interesser, men det er også historien om besætningernes sømandskab, mod, handlekraft og erfaringer.

Bogen er på 240 sider og koster lidt over en krone per side. ISBN: 9788790924669.

Af Erik Staffeldt

Foto: Forlaget

Et længe ventet værk om finsk skibsbygning

For godt fem år siden fik de store færger på Helsingør-Helsingborg, ejet af Scandlines, en flot opgradering. Færgerne blev hyggeligere og mere komfortable.

Konkurrencen fra Øresundsbron åndede færgetrafikken mellem de to sundbyer i nakken. Bilisternes valg mellem færge og bro var for ofte til broens fordel, mente rederiet. Der måtte ske noget. Moderniseringen af færgerne gav pote, næsten alle fægekunderne vendte tommelen op.

For jævnlige rejsende mærkes forskellen mellem bro og færge, rejsetiden er stort set den samme, også når man ventetiden på færgeafgangen med.

En af færgerne er Hamlet, som Finnyards vandt ordren på at bygge i sommeren 1996. Året efter var skibet klar - til tiden.

111 meter lang, 26 m bred og 20 minutters sejltid. Færgeren kan tage 1000 passagerer, 240 biler eller 34 lastvognstog. Konceptet

er som "søsterskibene" Tycho Brahe og Aurora med visse modifikationer.

Skibet er et godt eksempel på de mange vellykkede skibsbyggerier, som er foregået i Finland. Her er også bygget mange, store krydstogtskibe, finnerne kan jo noget med design, og Nautilus Forlag kan noget med bogdesign.

Forlaget har netop udgivet "Innovation and Specialisation, the story of shipbuilding in Finland" - et gedigent værk med mange flotte fotos - på engelsk forstås for at nå et stort publikum.

Bogen synes at være efterspurgt. En del skibsentusiaster siger: Den er endelig her. En beskrivelse af finsk skibsbygnings historie på 328 sider med ca. 500 illustrationer.

Bogens hovedfokus er på skibsdesign og de forskellige innovative designløsninger - som Azipod, Wärtsilä luftboble-systemet, der er med til at bære og manøvrere fartøjet. Og det dobbeltskrogede skib for blot at nævne nogle - der var med til at gøre finsk skibsbyggere til nogle af de mest respekterede i verden. De fleste skibstyper bygget af finske værfter er nævnt.

Hvert krydstogtskib, isbryder og færge designet til international service og bygget af finske skibsværfter siden 1945, beskrives til og med dem, der i øjeblikket er under bestilling eller konstruktion.

Mens bogen beskriver finsk skibsbygning i almindelighed siden det 18. århundrede, er fokus dog på årtierne efter af 2. verdenskrig, da finsk skibsbygning voksede betragteligt. Sovjetunionens betydning som drivkraft for denne ekspansion - og unionens efterfølgende position som den største kunde for finske skibsværfter behandles i bogen, ligesom de økonomiske vanskeligheder, som finske værfter stod over for efter Sovjetunionens fald.

Bogen er på hele 328 sider og koster lidt under en krone per side.

Forfattere: Bruce Peter og Kalle Id. ISBN: 9788790924683

Af Erik Staffeldt - Foto: Forlaget

ØRNENS VENNER

Fortsat fra UDKIGGEN nr. 4 - 2017.

OK Henning Pløger fortæller:

SMÅ TRÆK OG BIDRAG TIL HISTORIEN OM GRUPPEN "ØRNENS VENNER"

Sønderofficersforeningen ØRNEN (senere benævnt Dæksofficersforeningen ØRNEN) blev stiftet i marts 1883 som en "selskabelig" forening for søværnets underofficerer. En fagforening var ikke tilladt på den tid.

Ved forsvarsordningen af 1932 blev uddannelsen af søværnets befalingsmandspersonel ændret radikalt. Dæksofficerselevskolen i det gamle Søkvæsthus i Ovengaden oven vandet på Christianshavn blev nedlagt. Lærlinge i søværnet - senere ændret til Math-elever - blev nu uddannet på skolerne på Holmen og indkaseret på stamskibene (de oplagte kystforsvarsskibe PEDER SKRAM og OLFERT FISCHER), senere fortsatte undervisningen på søværnets sejlede enheder. Lærlingene/math-eleverne var ikke befalingsmænd, men faste menige, og kunne derfor ikke optages i dæksofficersforeningen, som dæksofficerseleverne kunne, når de efter afsluttet elevuddannelse blev udnævnt til dæksassistenter, som var befalingsmænd.

Der var altså ingen tilgang til ØRNEN efter 1932, hvorfor man i 1983 besluttede at nedlægge foreningen.

Fra flere sider havde der været rettet henvendelse til ØRNEN om at optage kvartermestre, men det var stødt på modvilje især fra ikke tjenstgørende medlemmer af ØRNEN.

De sidste selskabeligheder, som ØRNEN arrangerede, var småt besøgt. Man kunne ikke samle ret mange medlemmer.

I 1976 havde jeg søgt og fået min afsked fra søværnet. Jeg kom med i en gruppe, der virkede som tilsynsførende ved eksaminerne på landets maskinmesterskoler og på byggeteknisk højskole. Her traf jeg sammen med mange af ØRNENS medlemmer. Vore frokoster på disse skoler var hyggelige og mindede meget om en frokost i en skibsmesse. På Københavns maskinmester skole var alle tilsynsførende på nær een fra søværnet. Den ene var forhenværende stationsforstander fra DSB og han følte sig lidt udenfor, men som han sagde: "Jeg har da lidt med søværnet at gøre. Min svigersøn er kommandør."

En aften - jeg tror, at det var i november/december måned i 1978 - stod der en 5-6 ældre mænd på gaden udenfor min gadedør. Jeg kunne genkende flere af dem som tilsynsførende fra ovennævnte skoler og altså medlemmer af ØRNEN. Længere oppe ad Esplanaden stod major S. Hjulgaard og råbte til den højtdiskuterende gruppe: "Kom nu her! Jeg gi'r en lille een på Toldbod bodega!". Da jeg gik forbi Hjulgaard, sagde jeg: "Er det eksamensinspektørerne, der holder fagligt møde?" "Hva' f..... er det dig knægt! kom med herind!" sagde Hjulgaard og slæbte mig med. Jeg fik så at vide, at ØRNEN havde holdt julefrokost på restaurant Grønningen.

Året efter holdt ØRNEN igen julefrokost på Grønningen. Jeg havde da, via Hjulgaard, inviteret de, der havde lyst, til at komme op til en "efterslukt pilsner". Der kom en 6 til 8 af de gamle bekendte fra søværnet. Vi havde en hyggelig stund, hvor flere af dem beundrede mine maritime malerier og kobberstik. Bl. a. diskuterede overværkmester Tage Schmidt, beklædningsmester A. Thomsen og luftkaptajn Thorkild Petersen om det var HEJMDAL eller GEJSER på et af mine billeder. Luftkaptajn Petersen sagde, at det var noget med ræerne på formasten, som viste hvilket af de to skibe, det var. Tage Schmidt, der var matros, sagde: "Din lille artillerist! ved du i det hele taget hvad ræer er?" "Ja, det ka' du tro jeg gør!" "Ved du også hvad de hedder i ental?" Der var lige ved at blive slagsmål!

Det følgende år spurgte major Hjulgaard orlogskaptajnerne Karlo Poulsen, Eigil Olsen og mig, om vi ville deltage i ØRNENS julefrokost for egen regning. Det ville vi gerne, men Karlo Poulsen blev forhindret i at komme.

Frokosten blev holdt i en restaurant i Borgergade. Da jeg trådte ind i restauranten blev jeg mødt af orlogskaptajn W. Sypli Rasmussen med ordene: "Hvad vil du, du er jo ikke medlem af ØRNEN!"

"Hold din kæft, Wilhelm!" sagde Hjulgaard. "Han er min gæst!" "Aah, det må du undskyldte!" sagde Sypli. Da vi så skulle gå til bords, råbte Tage Schmidt til mig: "Kom her over, Pløger, og sid ned ved det ordentligt matrosbord!" Jeg tror aldrig, at Sypli, der jo var mit korps ældste orlogskaptajn, har tilgivet mig, at jeg med tak satte mig over ved siden af Tage Schmidt.

Det skal her forklares, at jeg i min tid som leder af søværnets televæsens indkøbskontor havde meget samarbejde med overværkmester Schmidt på orlogsværftets riggerværksted, idet vi fik syet overtræk til projektorer og presenninger hos orlogsværftet.

Da ØRNEN ophørte i marts 1983, talte nogle af os eksamensinspektører om at lave en fortsættelse af ØRNEN.

Orlogskaptajn J. K. Olsen og major S. Hjulgaard var enige heri og besluttede at kalde fortsættelsen for ØRNENS VENNER. Det er der ingen, der kan blive fornærmet over, og vi bestemmer nu selv, hvem vi vil have med i gruppen, sagde de.

Første gang ØRNENS VENNER mødtes, var til en julefrokost i restaurant Kongens Have. Vi var 10 mand

Ekspeditionssekretær (i Gentofte kommune) Jens Kaj Nielsen, som var den sidste formand for ØRNEN
Overtopograf Gunner Madsen
Materielmester (ved Søkortarkivet) H. Torp Petersen
Materielmester (ved Handelsministeriet) Alfred Christensen
Luftkaptajn i SAS Thorkild Petersen
Beklædningsmester A. Thomsen
Orlogskaptajn J. K. Olsen
Major i Flyvevåbenet S. Hjulgaard
Orlogskaptajn Eigil Olsen og
Orlogskaptajn Henning Pløger

Det blev en meget hyggelig - men også våd - frokost, som Hjulgaard havde arrangeret.

Hvor våd - gik egentlig først op for mig, da jeg var ude på toiletet. Her mødte jeg tjeneren, som havde serveret for os og som jeg kendte. "Det er en drøm af et selskab for enhver tjener", sagde han. "Er du klar over, at I har drukket 4 hele flasker brændevin."

Hjulgaard var kassemester. Da vi havde betalt, havde han problemer med at få beløbet til at stemme, "Der må være nogen, der ikke har betalt," sagde han, men det hævde vi nu alle, at vi havde. Han talte om igen - og om igen. Som den yngste ville jeg hjælpe ham, og fandt en 500 kr. seddel på gulvet. Hjulgaards eneste bemærkning var "Så stemmer det jo, og så er der også til cognac til kaffen!"

Næste års julefrokost blev afholdt i Danmarks Marineforenings dejlige lokaler i Amaliegade. Det var igen J. K. Olsen og Hjulgaard der havde arrangeret, at vi måtte låne disse dejlige lokaler. Begge havde været medlemmer af Danmarks Marineforenings hovedbestyrelse. Disse lokaler brugte vi i mange år til vor årlige julefrokost. Og det er derfor, at vi kun er 16 i gruppen, idet det er det maksimale antal vi kunne være ved bordet.

Den første gang vi holdt julefrokost i Amaliegade fik vi leveret smørrebrød udefra. Det var Thorkild Petersen dog tilfreds med. En julefrokost skal være med et rigtig bugnende julebord men sylte, flæsketeg og andre hjemmelavede lækkerier, sagde han. Derfor tilbød jeg det næste år, at lave maden herhjemme og age den med ned i marineforeningens lokaler. Vi holdt til i Amaliegade, indtil vi i 1997 flyttede ud i "Bræddehytten" på Holmen. Årsagen til at vi flyttede var, at Bræddehytten kunne levere såvel mad som drikkevarer --- og ikke mindst, at de selv tog sig af opdækning, oprydning og opvask. Det havde fruene Else Olsen, Kamma Hjulgaard og Yrsa Olsen hjulpet med de første år. I den tid jeg stod for arrangementerne, var det Karlo Poulsens veninde, fru Kaja Gertsen, der hjalp med opdækning, afrydning og opvasken. Det var et meget stort arbejde, for i stirrds var der ikke megen plads.

Foruden vore årlige julefrokoster, satte vi på en "sommerkomsammen", det blev nu ikke hvert år, at det blev til noget.

I 1985 blev vi inviteret op til Gilleleje, hvor Hjulgaard havde sommerhuset "Bagatelle". Her lavede fru Kamma Hjulgaard en dejlig frokost for os.

"Ørnevennerne" mødes hos Sv.Hjulgaard i 1985.

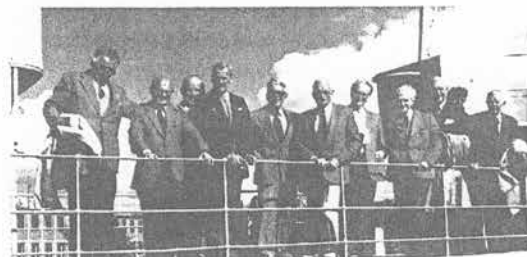
1. Overtopograf Gunnar Madsen
2. Ekspeditionssekretær Kai Nielsen
3. Inspektør Gunnar Hansen
4. Luftkaptajn Thorkild Petersen
5. Overværkmester Tage Schmidt
6. OK Karlo Poulsen
7. Værtinden Kamme Hjulgaard
8. OK J.K.Olsen
9. OK Eigil Olsen
10. Materielmester H.Torp Petersen
11. Major Sv.Hjulgaard
12. Materielmester Alfred Thomsen

Foto: OK Henning Pløger

Fraværende: OK V.Thorlund Jepsen - OK Thomas Thomsen- OK Børge Rasmussen - OK Poul Moritzen

En lille historie fra denne dejlige frokost: På et vis tidspunkt siger Karlo Poulsen til Tage Schmidt. "Synes du ikke, at vi har det hyggeligt, Tage?" - "Jo, Karlo, men det ville det have været hyggeligere, hvis der ikke havde været så mange artillerister!" - "Ja, men Tage!" sagde Torp Petersen, "Du glemmer da, at jeg også var matros, og hvis vi så tager ham radiotelegrafisten med, de kom jo oprindeligt fra matroskorpset, så er vi jo i overtall!" - "Det er vi jo også, Helge! Det er selvfølgelig derfor vi har det så hyggeligt!" replicerede Tage Schmidt.

Ak ja - man mindes diskussionerne på banjerne om hvem, der var vigtigst i skibet.

Sommerudflugten 1986 gik til søværnet grundskole i AUDERØD. Her var orlogskaptajn Ejner Christiansen vært. Vi blev vist rundt i lejren og spiste frokost i befalingsmændenes spisestue.

"Ombord" på "Lappedykkeren".

Sommerudflugten 1987 gik til Lyngby, hvor orlogskaptajn Eigil Olsen og fru Yrsa Olsen stod for en dejlig frokost. (Se side 6)

Der gik nu et par år, hvor vi ikke mødtes om sommeren, men den 8. februar 1991 havde økonomichef i Farvandsvæsenet, cand. jur. Orla Sørensen arrangeret en frokost i Søkvæsthuset med efterfølgende besøg på Orlogsmuseet. Vi kaldte det for Fastelavns komsammen.

I dæksofficerselevskolens tid var lørdag aften før fastelavn den store aften. Da blev der afholdt bal --- med damer! som dog var behørigt godkendt af chefen for skolen.

Ved denne lejlighed var der dog ikke inviteret damer med!

Ombord i den gamle Fregat's chefskøyt

Den 4. marts 1992 besøgte vi Magasinet for museumseffekter på Holmen med efterfølgende frokost i idrætshytten - den tidligere flåderadiostation. Vi havde inviteret kontreadmiral S.Torp Petersen, søn af vor oldermænd Helge Torp Petersen, med, det var for, at han skulle fortælle os om udflytningen fra Holmen. Admiralen var formand for den kommission, der havde planlagt denne udflytning.

Afgang fra Garderhusarregimentet

I maj 1993 var vi på besøg hos Garderhusarregimentet i Næstved. Det var et besøg som orlogskaptajn Thomas Thomsen havde fået arrangeret. Tildels også med assistance af overtopograf Gunner Madsen, hvis nevø var chef for regimentet. Obersten var inviteret med til frokosten, men måtte melde afbud, da han som kammerherre skulle ledsage en ambassadør til audiens hos dronningen den samme dag. Efter rundvisning ved regimentet og frokosten blev vi inviteret hjem til Thomas Thomsen hvor fru Thomsen trakterede med kaffe og cognac.

"Er den ladt?"

Efter besøg på Dragørfortet i radarrummet "på udkig efter fjenden"

Den 12. oktober 1995 besøgte vi Dragør Fortet, hvor en af mine tidligere elever på søværnet signalskole, seniorsergent Claus Ørnæk arrangerede besøget. Efter rundvisning på fortet spiste vi en sildemad og en gang skipperlabskovs i Kystartilleriforeningens museumsstue.

Julefrokosten var dog den årlige tilbagevendende begivenhed, men efterhånden svigtede mit helbred. Jeg kunne ikke klare at lave maden, som vi måtte få udefra, men jeg måtte endvidere også frasige mig jobbet som sekretær. Det tilbød orlogskaptajn Eigil Jørgensen at overtage, og han arrangerede Julefrokosten i 1997, for første gang afholdtes i Bræddehytten på Holmen. Ved denne lejlighed diskuterede vi, om det var relevant at fortsætte ØRNENS VENNER. Det var der flertal for, og jeg overlod nu alt gammelt materiel om ØRNENS VENNER til Eigil Jørgensen.

Julefrokost 1987 i Marineforeningens lokaler i Amaliegade

Ved runde fødselsdage og begravelser møder så mange af ørnevennerne frem, som kan afse tid hertil.

Når jeg nu skriver disse små træk og historier om gruppen ØRNENS VENNER vil mange nok undre sig over - og beklage - at der ikke findes medlemslister og referater fra generalforsamlinger og udflugter. Det gør der ikke, for da vi startede ØRNENS VENNER besluttede vi, at vi ikke var en forening med formand, bestyrelse, love og regnskaber.

Vi var en lille gruppe på 16 - som tidligere omtalt - nemlig det antal, der kunne være i Danmarks Marineforenings lokaler i Amaliegade, og vi kom først og fremmest sammen af selskabelige grunde. Den ældste af ørnevennerne blev benævnt oldermann, og så var der een, som var sekretær, der tog sig af det praktiske arbejde i gruppen.

Første oldermann var orlogskaptajn Jens Kaj Olsen, efter hans død overtog major Sven Hjulgaard jobbet. Hjulgaard blev afløst af materielmester Helge Torp Petersen, som nu er afløst af overtopograf Gunnar Madsen.

Som sekretær virkede først J. K. Olsen indtil jeg afløste ham i 1986. I 1997 afløstes jeg - som nævnt - af orlogskaptajn Eigil Jørgensen.

Oldermannens fornemste pligt: Talen her ved Helge Torp Petersen

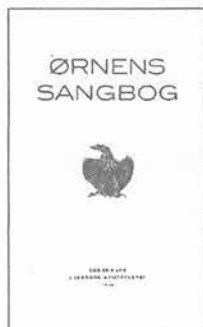
Når jeg nu sidder og bladrer i mit fotoalbum, ser jeg, at mange ørnevenner ikke er blevet nævnt. Det er ikke muligt for mig at rekonstruere navnelister over ørnevennerne i de forløbne år. Jeg vil dog i det vedlagte bilag nævne de, der har været med, opstillet i alfabetisk orden. Vi har altid forsøgt at supplere op således, at vi er 16 ørnevenner. Og hvem er/var så de, der er/var med, og hvem bestemte, at det netop var dem, der skulle inviteres med i gruppen. Ja, her må jeg ærlig indrømme, at i min tid som sekretær, var det mig, der - efter nogen samråd med andre ørnevenner - foreslog oldermænden, at den og den indtrådte i det vakante nummer, og det accepterede han altid.

*Julefrokost i Marineforeningens lokaler 1993.
Sekretæren Henning Pløger lavede som sædvanligt en
herlig frokost.
Kedeligt har det aldrig været i "Vennelaget"*

En lille pudsigt tildragelse synes jeg skal afslutte dette. Jeg havde lige udsendt breve til vennerne. Konvolutterne var de gamle fra Dæksofficersforeningen, dog dækket med en label, hvor navnet ØRNENS VENNER stod samt min adresse.

Et par dage efter blev jeg ringet op af en mand, som undskyldte meget, idet han som postbud ikke måtte den slags, men han var ornitolog i sin fritid. Han var meget interesseret i at høre om foreningen, og om han kunne blive medlem. Jeg måtte dog bedrøve ham med, at vi absolut ikke havde noget med fugle at gøre, og at ØRNEN var navnet på et af søværnets gamle skoleskibe, og at vi var en gruppe ældre søofficerer.

*Ørnens sangbog blev flittigt brugt i gamle dage. Har
vi glemt det?*

Hvorfor netop
ØRNENS VENNER.
af en "Ørneunge"

"Ørneungens far - Underbaadsmand Carl Axel Sørensen (1910)

Gruppens antagne navn er naturligvis en adoption af foreningerne Søunderofficersforeningen ØRNEN/Dæksofficersforeningen ØRNEN, som det er så glimrende beskrevet af Henning Pløger. Men hvorfor kaldte disse, lad os være frimodige og kalde dem vore forgængere, deres foreninger netop sådan?

Mange ved måske, at navnet stammer fra underofficers elevernes første rigtige øvelsesskib briggen ØRNEN, men jeg har hørt sære frasagn om livet om bord i dette oldgamle skib, hvor man "gik så meget grueligt igennem". Min "den gamle" kunne godt knurre lidt, når nogen underholdt med sligt, for sandheden var, at briggen ØRNEN slet ikke var et ringe skib og heller ikke særlig gammelt, da det blev taget i brug som elevskib. Skibet var populært hos eleverne, og man valgte netop derfor at opkalde den oprindelige forening ef ter det skib, hvor man forholdvis lykkeligt havde trampet sine første "søben".

For fuldstændighedens skyld skal jeg bemærke, at misforståelserne omkring skibet der gav navnet vel beror på, at der har været to brigger af samme navn. Ved Flådeplan 1815, da flåden skulle genopbygges, bestemtes det antal lineskibe, fregatter og mindre fartøjer der skulle bygges. Blandt de mindre fartøjer var en brig ØRNEN, der udgik af flådens tal 1866 og ophuggedes 1871. Vores ØRN blev bygget til flåden ved De Forenede Oplagspladser og Værfter 1880 og udgik og ophuggedes 1906. Den var elevskib 1881 - 1895 og var altså ny, da eleverne og lærlingene fik den. Jeg ved, at min far har set briggen, men jeg erindrer ikke i mit hjem at have mødt nogen af hans ældre kolleger, der har sejlet med den.

Som Pløger mere end antyder, var de gamle "ørne" - skal vi sige reserverede - overfor optagelse af nye medlemmer efter -32, men jeg er sikker på, at de med et tilgivelsens smil har siddet deroppe og nikket anerkendende til dem, der ved ØRNENS VENNER har givet den forening, de var så stolte af, et sidste værdigt eftermæle.

Oxse en "Ørneunge"

December 1999

Liste over nuværende og afledte Ornevenner

Stilling	Navn	Grad i søværnet ved overgang til anden stilling
Orlogskaptajn	C. Bak	
Materielmester	A. Christensen	Matros-Kvartermester
Orlogskaptajn	H. H. Felby	
Inspektør	G. Hansen	Solojtnant (SP)
Major i Flyvevåbenet	S. Hjulgaard	
Orlogskaptajn	E. Jørgensen	
Orlogskaptajn	K. Krantz	
Ovrtopograf	G. Madsen	Dæksotliserselev
Orlogskaptajn	P. Moritzen	
Ekspeditionssekretær	J. K. Nielsen	Matros-Underkvartermester
Orlogskaptajn	V. Thorlund Nielsen	
Orlogskaptajn	E. Olsen	
Orlogskaptajn	J. K. Olsen	
Kaptajnløjtnant	C. V. Petersen	
Materielmester	H. Torp Petersen	Matros-Kvartermester
Luftkaptajn i SAS	Th. Petersen	Artilleri-Kvartermester
Orlogskaptajn	K. Poulsen	
Orlogskaptajn	H. Pløger	
Orlogskaptajn	B. Rasmussen	
Data-chef	G. Møller Rasmussen	Kaptajnløjtnant (SP)
Beklædningsmester	A. Thomsen	Søminemester
Orlogskaptajn	Th. Thomsen	
Kaptajnløjtnant	V. Trollund	
Overværbonester	T. Schmidt	Matros-Kvartermester
Orlogskaptajn	K. Sortberg	
Økonomichef, cand. jur.	O. Sørensen	Kaptajnløjtnant (B)

Navne, der er skrevet med *kursiv* angiver, at den pågældende er afgået ved døden

Dette skrift er samlet og redigeret af:
 Orlogskaptajn Karlo Poulsen
 Orlogskaptajn Henning Pløger
 Økonomichef, cand. jur. Orla Sørensen
 Datachef Gunnar Møller Rasmussen
 December 1999

Københavns Marineforenings nyindkøbte stole er betydelig mere behagelige at sidde på. Og så er de pæne, hvilket jo heller ikke skader.

UDKIGGEN UDKOMMER

Nr. 2 / 2018	udkommer maj 2018 deadline 01. april 2018
Nr. 3 / 2018	udkommer august 2018 deadline 1. juli 2018
Nr. 4 / 2018	udkommer november 2018 deadline 01. oktober 2018
Nr. 1 / 2019	udkommer februar 2019 deadline 02. januar 2019

B

Returneres ved adresseændring

Københavns Marineforening
Takkeladsvej, opg. 3
1439 København K